

CAMİDE YAPILACAK ŞEYLER*

Eüzü bi'llâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.

El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidînâ muhammedin ve âlihî ve sahbihî ecmaîn...

l'lemû eyyühe'l-ihvân... Inne efdale'l-kitâbi kitâbu'llâh... Ve enne efdale'l-hedyi hedyü muhammedin salla'llâhu aleyhi ve sellem... Ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ... Ve külle muhdesin bid'ah... Ve külle bid'atin dalâleh... Ve külle dalâletin fi'n-nâr... Ve bi's-senedi'l-muttasılı ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:

إِذَا تَوَضَّأَ أَحَدُكُمْ فَأَحْسَنَ وُضُوءَهُ ثُمَّ

خَرَجَ عَامِدًا إِلَى الْمَسْجِدِ فَلَا

يُشَبِّكَنَّ بَيْنَ يَدَيْهِ فَإِنَّهُ فِي صَلَاةٍ

(حم . د . ت . عن كعب بن عجرة)

RE. 40/1 (*İzâ tevaddaa ehadüküm feahsene vudûehû, sümme harace âmiden ile'l-mescidi, felâ yüşebbikenne esâbiahû, feinnehû fî salâtin.*)

Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.

* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

Peygamber SAS'ın mübarek kandil ayı olması dolayısıyla, bir salât ü selâmla başlayalım:

Allâhümme sallî alâââ... Seyyidinâââ... Muhammedinin- nebiyyi'l-ümmiyyi ve alâ... Âlihîîî, ve sahibihîî, ve sellim... (3 defa)

Allah-u Teâlâ Hazretleri cümlemizi Cenâb-ı Peygamber'in şefaatine mazhar eylesin... Dünyada da ahirette de onun izinden, yolundan ayırmasın...

a. Peygamber SAS Hakkında

Cenâb-ı Peygamber SAS Hazretleri'nin bir iki menâkıbını arz etmek isteyeceğim:

En yüksek boylu bir insan bile gelse, uzun boylu olduğu halde, bunun da üstünde görülür. Uzun boylu müstesna insanlar var ya, bu uzun boylu adamın yanına gelse, Peygamber Efendimiz ondan daha uzun görünürdü. Allah-u Teala'nın hikmeti...

Mübarek vücutları beşer idi, ama bu nurdan ibaretti. Bakarsın etten kemikten görünüyor ama bu et kemik nur idi. Onun için *Mevlid* sahibi nurun gölgesi olmaz diyor. Cenâb-ı Peygamber'in gölgesi olmazdı. Hepimizin bir gölgesi var. Bu güneş vurduğu vakitte bir gölge akseder değil mi etrafa? Cenâb-ı Peygamberin gölgesi olmaz. Niçin? Nurun gölgesi olur mu? Allah şefaatinde ayırmasın...

Mübarek vücut-u saadetlerine hiçbir eziyet verici sinek ve buna benzer bir şey konmamıştır. Hayatları müddetince vücutlarına bir sinek bile konup onu incitmemiştir.

Tabii o zaman, bu bizim evlerimizdeki helâ teşkilatı yoktu. Medine-i Münevvere'nin içerisinde def-i hacet etmek memnu o devirde. Herkes def-i hacet edeceği vakitte şehrin dışarısına gider, dışarısında hacetini görür idi. Onun için pek çok kimse “Cenâb-ı Peygamberin def-i hacetini acaba görebilir miyiz?” diye tarassut etmişler, kat'iyen görememişler. Çünkü derhal yer yutuyor idi. Yer onun kazuratını yutuyor idi. Dışarıda gören olmamıştır hiç.

Mübarek tükürükleri dertlere deva oluyor. Hz. Ali KV Hayber'e gidecekler muharebeye, sancağı tutacak adam arıyor Cenâb-ı Peygamber, benim burada bayrağımı kim temsil edecek? Herkes istiyor bana versin diyerekten. Hayır diyor.

“—Hz. Ali nerede?” diyor.

“—Hasta, gözleri ağrıyor.” diyorlar.

“—Çağırın kendisini...” diyor.

Geliyor Hz. Ali Efendimiz. Peygamber SAS gözlerine dua ediyor. Orada gözleri derhal iyi oluveriyor.

Mübarek tükürükleri de şifadır. Bunun için bize de tavsiyeleri var:¹

تُرْبَةُ أَرْضِنَا بِرِيقَةٍ بَعْضِنَا يُشْفَى

سَقِيمَنَا بِإِذْنِ رَبِّنَا

(خ.م.د.ه.ك.ع.ش.طب.عن عائشة)

(*Türbetü ardınâ*) “Bizim, bu yerimizin toprağı, (*bi-rîkati bağdınâ*) bazılarımızın ağzındaki tükürükle, (*yüşfâ sakîmenâ*) bizim hastalarımıza şifa verir, (*bi-izni rabbinâ*) Allah-u Teâlâ’nın izniyle...”

Yâni, Medine-i Münevvere’nin toprağı, bazı sâlih insanların tükürüğüyle beraber, yaralara sürüldüğü vakitte, yaralar şifa bulur. Allah-u Teala’nın izniyle o hasta iyi olur.

O zaman doktorlar mu var ortada, ilaçlar mı var böyle bin bir çeşit? İşte bu dualarla herkes şifâyâb olurlardı. Allah-u Teâlâ Peygamber SAS’in şefaatine cümlemizi mazhar buyursun...

Peygamber SAS Efendimiz’in menâkıbı çok geniş, bunları sizlerden okumanızı rica ederim. El-hamdü lillah şimdi birçok hocalarımız var, güzel güzel bunları yazıyorlar; ben de size okumak tavsiye ederim.

b. Mescidde Ellerinizi Kilitlemeyin!

Bugün okuduğum hadis-i şerifi Ahmed ibn-i Hanbel, Ebû Dâvud ve Tirmizî, Kâ’b ibn-i Ucre RA’dan rivayet etmişler.

¹ Buhârî, *Sahîh*, c.5, s.2168, no:5413; Müslim, *Sahîh*, c.4, s.1724, no:2194; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.4, s.12, no:3895; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.2, s.1163, no:3521; Hâkim, *Müstedrek*, c.4, s.457, no:8266; Ebû Ya’lâ, *Müsned*, c.8, s.40, no:4550; İbn-i Ebî Şeybe, c.5, s.46, no:23569; Taberânî, *Sünenü’l-Kübrâ*, c.4, s.368, no:7550; Deylemî, *Müsnedü’l-Firdevs*, c.2, s.21, no:2135, Hazret-i Aişe RA’dan.

Cenâb-ı Peygamber SAS buyurmuşlar ki:²

إِذَا تَوَضَّأَ أَحَدُكُمْ فَأَحْسَنَ وُضُوءَهُ ثُمَّ

خَرَجَ عَامِدًا إِلَى الْمَسْجِدِ فَلَا

يُشَبِّكَنَّ بَيْنَ يَدَيْهِ فَإِنَّهُ فِي صَلَاةٍ

(حم . د . ت . عن كعب بن عجرة)

RE. 40/1 (*İzâ tevaddaa ehadüküm feahsene vudûehû, sümme harace âmiden ile'l-mescidi, felâ yüşebbikenne esâbiahû, feinnehû fî salâtin.*)

(*İzâ tavaddaa ehadüküm feahsene vudûahû*)
“Sizden biriniz abdest almasını güzel yaptığı zaman, (*sümme harece âmiden ile'l- mescidi*) sonra mescidi kasd ederek evinden çıktığı zaman, niyeti mescid olarak çıktığı zaman, (*felâ yüşebbikenne esâbiahû*) sakın ellerini birbirine kilitleyip kenetlemesin. (*Feinnehû fî salâtin*) Çünkü o namazdadır.”

Siz abdest alırken abdestinizi güzel alın, dikkatli alın, kuru yer bırakmayın! Gerek gusül abdestinde, gerek namaz abdestinde kuru yer bırakmayın ve huşu ile abdest alın.

² Tirmizî, *Sünen*, c.II, s.141, no:352; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.170, no:475; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.241, no:18128; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.230, no:5673; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.144, no:369; İbn-i Esir, *Üsdü'l-Gâbe*, c.I, s.427; Kâ'b ibn-i Ucre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.506, no:19991; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.II, s.498, no:1673.

Yani, “Ben Rabbimin divanına hazırlanıyorum, oraya çıkacağım, onun için temizleniyorum, abdest alıyorum!” diyerekten dışarı ile ilgisini kesmesi lazım. Konuşmaları bırakması lazım, başka düşünceleri bırakması lazım! Allahıma gidiyorum diyerekten hazırlık yapması lâzım!

Abdest Allah Celle ve A'lâ'nın divanında durmak için ilk hazırlık. Bunu güzel yapın! Aceleyle, bazı yerleriniz kuru kalmak suretiyle yapmayın, huzursuz da yapmayın.

Rahmetli Hocaefendimiz derdi ki:

“—Bir insan abdestini güzel alırsa, konuşmadan, dikkatle ve huzur ile alırsa kılacağı namaz da o nisbette huşûlu olur. Namazının da huşuuna sebeptir.”

Binaen aleyh, Cenâb-ı Hak dört tane melek gönderir bu kulu abdestini aldığı vakitte, başında böyle bayrak tutarlar. Her biri bir taraftan, başında siper olarak tutarlar ve bunun aldığı abdesti, böyle huzur ile aldıysa, huzur-u Rabbü'l-âlemîn'e böylece arz ederler.

Onun için abdesti güzel alın, dikkatli alın, huzuru bırakmayın! Hemen gelişigüzel bir yıkanma tarzına dökmeyin, temizlik tarzına dökmeyin. “Hakkın divanına çıkmak için hazırlanıyorum!” diye düşünün.

Hz. Ali KV bakınız ki, abdest alırken sararırdı. Dediler ki:

“—Ya Ali, neden böyle sararıp soluyorsun, senin bir hastalığın mı var?”

“—Rabbimin huzuruna gideceğim. Acaba ona layık bir ibadet yapabilecek miyim, bunun korkusu, havfı, haşyeti içerisindeyim. Ondan dolayı rengim değişiyor.” dedi.

Havf-ı ilâhi kolay bir şey değil. Bunun için bu ümmetten alınan şeylerin birisi de bu havfın ortadan kalkması...

Namaza gidiyor, abdestini alıyor, bu havf içerisinde yok... Bunu idrak et. Namazı kılariken Allah'ın divanına geldiğini, bu kadar kusur içerisindeyken bu kadar nimetlerin üzerine yağdığını düşün! Sıhhatin yerinde, afiyetin yerinde... Allah muhafaza, ne çeşit insanlar var dertler içerisinde, hastalıklar içerisinde, şüursuzluklar içerisinde...

“—El-hamdü lillah bana Cenâb-ı Hak sıhhat vermiş. Bu sıhhatimle beraber birçok kusurun içerisindeyim. Bu kusurumla yine beni kabul ediyor divanına, *Allâhu ekber* diyerek durduruyor. Bu büyük nimet...” diye düşünün.

Binaen aleyh, siz böyle namazınız için camiye gelirken, camiye gelmeyi kasederek yolda gelirken, ellerinizi de böyle kilitlemeyin! Bazı adamların adetidir ikide bir böyle kilitlerler, parmak kırarlar filan. Böyle bir şey de yapma!

Daha camiye de girmede ama dışarıdayken de bunu böyle yapmayın! Çünkü o namazdadır. Abdestini aldı, hazırlandı, hakkın divanına gidiyor, artık namazdadır. Namazdaki insan nasıl öyle yapamazsa, bu da böyle yapamaz. Abdest alıp namazı kasedince namazda sayılıyor artık.

Onun için namaza münâfi bir iş yapmamalı, çirkin söz söylememeli; dualarla, hayırlarla gelmeli camiye... Allah cümlemizi affetsin...

c. Abdest Alırken Göz Çukurlarını İyi Yıkayın!

Deylemî Ebû Hüreyre RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:³

إِذَا تَوَضَّأْتُمْ فَأَشْرِبُوا أَعْيُنَكُمْ الْمَاءَ
مِنَ الْوُضُوءِ وَلَا تَنْفُضُوا أَيْدِيَكُمْ
فَإِنَّهَا مِرْوَا حُ الشَّيْطَانِ

(الديلمى عن أبي هريرة)

RE. 40/2 (*İzâ tavadda'tüm, feeşribû a'yünekümü'l-mâe mine'l-vüdùi, ve lâ tenkudù eydiyeküm, feinnehâ mirvâhu'ş-şeytân.*)

(*İzâ tavadda'tüm*) “Abdest aldığınız zaman, (*fe'şrebû a'yünekümü'l-mâe mine'l-vüdùi*) gözlerinize abdest suyundan içiriniz.”

Abdest alırken yine dikkat edeceğimiz şeylerden birisi, gözlerinizin içine, çukurlarına suyu emdirin. Gözlerinizin de hakkını verin sudan... Abdestin vacibi yoktur derler, farz

³ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.265, no:1029; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IX, s.307, no:26138; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.III, s.13, no:1700.

ve sünnetten ibaret... Fakat vacip olan kısımlardan birisi de gözlerinin suyu... Yani gözlerinize de bu sudan nasip aldırın!

(*Ve lâ tenkudù eydiyeküm*) “Abdest aldıktan sonra ellerinizi silkmeyin, hani çıplak oluyor elleriniz, bunu da böyle silkmeyin; (*feinnehâ mirvâhu’ş-şeytân*) bu silmek şeytanın yelpazesidir.”

Abdest alan birinden abdest aldıktan sonra kurulansın, giyinsin. Böyle el silkmeye lüzum kalmaz. Bunu yaparsanız bu şeytanın bir yelpazesini kullanmış mesabesinde saymışlar.

Hz. Ebu Hureyre’den bu hadis-i şerifi nakletmişler.

Hz. Ebu Hüreyre, Ashab-ı Suffe’den bir zattır. *Ashab-ı Suffe* diyerek Peygamber SAS ile harem-i şerife gidenler bilirler, bunun yarısı kadar bir yer vardır. Cenâb-ı Peygamber’in kabrinin arka tarafına gelir. Burada hazır asker, hazır talebe... Burada yetmiş ile üç yüz arasında değişen fakirler var idi. Her zaman orada dururlar, Peygamber Efendimiz’in emrine amade, kulaklarını verirler ki ne diyecek acaba diyerek.

Hadislerin en çok ezberleyeni de Hz. Ebû Hüreyre...

Demişler ki:

“—Sennedenbukadar çokhadisnaklediyorsun?”

Siz çarşılarda pazarlarda ekmek parası kazanmak için dolaşırken, ben Rasûlüllah’ın dizinin dibinde onun sözlerini dinliyordum.

Bundan böyle size fazlaca naklediyorum. En fazla nakleden o... [5374 hadis rivayet etmiş.]

Bu zat da fakir imiş. Fakir olmasıyla beraber zaruret dolayısıyla birkaç gün aç kalmış anlaşılan. Tâkati kesilmiş, yürüyemez hale gelmiş. Yine Peygamber ona rast gelmişler, onun o halini görünce, onu çağırması, beraber Mescid-i Şerife gelmişler.

Dostlarımızın bize getirdiği gibi, bir tas süt getirmiş Cenâb-ı Peygamber'e birisi... Ebû Hüreyre bakmış, gözü kalmış sütte;

“—Şunu bana verse de içsem!” diyerekten.

Cenâb-ı Peygamber SAS demiş ki:

“—Hadi git Ashab-ı Suffe'yi çağır da gel!” demiş.

Ashab-ı Suffe, 50-60 kişi neyse...

“—Pekiyi...” demiş ama içi de gitmiş. “Bu süt bunları doyurur mu, bana ne kalacak?” diyerekten böyle içi sızlamış.

“—Rasûlüllah çağırıyor, buyurun!” diye çağırması.

Gelmişler. Cenâb-ı Peygamber süttten içmiş, yanındakine vermiş. Sırayla hepsi içmişler, içmişler, en sonda da Ebu Hüreyre varmış. Ona da sıra gelmiş, bakmış ki süt iyi, lık lık lık lık içmiş. Doymuş karnı;

“—Buyurun yâ Rasûlallah!” demiş, tası Rasûlüllah'a uzatmış.

Rasûlüllah SAS:

“—Tekrar iç!” demiş, tekrar içmiş.

“–Doydum!” demiş.

“–Tekrar iç!” demiş, tıkanmış, doymuş iyice.

Ama süt olduğu gibi duruyor. İşte Peygamber mucizesi diye buna diyorlar. Bereket buna diyorlar. Allah-u Teâlâ bereket verdi miydi tükenmez o...

Bir muharebe esnasında erzakları bitmiş askerinin. Bir kısmında var ama bir kısmında da yok, bitirmiş erzağını... Şimdiki gibi askeri teşkilat yok ki, arkadan boyna erzak getirsin. Herkes yiyeceğini yanında kendisi götürüyordu. Böyle şikayet etmişler:

“–Yâ Rasûlallah bitti erzağımız, ne yapalım?” demişler. Cenâb-ı Peygamber SAS:

“–Kimde varsa getirin, dökün buraya! demiş.

Bir sergi yaymışlar, herkeste ne kaldıysa üzerine yığmışlar. Sonra Cenâb-ı Peygamber onu herkese taksim etmiş.

Ebû Hüreyre RA diyor ki:

“–O gün bana verilen bir avuç hurma hâlâ bitmedi.” diyor.

Rasûlüllah ahirete göçmüş, hâlâ o hurma duruyor, her gün de yiyor. Ne oluyor? Bitiyor yerinden demek ki tekrar. Kudret-i ilahiyye... Aklın, beşerin tasavvuru haricinde bir şey... Zaten mucize ne demek? Beşerin gücünün yetemeyeceği bir şey demek. Beşer öyle bir şey yapamaz. İşte bereket bu...

*Tebâreke'lezi'*deki bereket, *Allâhümme salli'*deki bereket, *Allahümme bârik'*teki bereket bu berekettir ki, Allah bu bereketi verirse insan çok rahat yaşar. Az kazanır ama az kazancı yeter insana... Çoluğuna da çocuğuna da yeter. Herkes rahat, huzur içerisinde.

Bu bereket olmazsa bakarsın bu kazancın on misli fazla kazanç var. Fakat evde huzur yok, insanlarda huzur yok, rahat yok. İşte birçok sıkıntılarla karşılaşır, ah der, çaresiz kalır.

Onun için Allah Celle ve A'lâ bu Peygamber SAS'nin izinden, yolundan ayırmasın... Şefaatten de ayırmasın, mahrum etmesin inşallah... Onun yolunda gittikçe Allah-u Teala mümin kulunu katiyen sıkımaz. Az kazancı var, şu var, bu var ama daima huzur içerisinde olur. Ashab-ı kiramın zamanındaki gibi...

d. Ağzı Burnu İyi Yıkayın!

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁴

إِذَا تَوَضَّأْتُ فَأَبْلُغُ فِي الْمَضْمَضَةِ
وَالِاسْتِنْشَاقِ مَا لَمْ تَكُنْ صَائِمًا

(الدولابي عن عاصم بن لقيط عن أبيه)

RE. 40/3 (*İzâ tavaddaet feeblüğü fi'l-madmedati ve'l-istinşâku, mâ lem tekün sâimâ*)

⁴ *Kenzü'l-Ummâl* c.IX, s.304, no:26121; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.III, s.10, no:1692.

(*Izâ tavaddae feeblüğü fi'l-madmedati ve'l-istinşâku*) “Abdest aldığıın zaman ağzına ve burnuna su vermede mübalağa et! Tam yap, ağzını iyice çalkala, her tarafına iyice gitsin; burnunun içine su iyice gitsin, iyice temizlensin.”

(*Mâ lem tekün sàimâ*) “Oruçlu değilsen...” Oruçluyken o kadar yapılmaz, çünkü oynarken insan yutuverir, orucu sakatlanır.

Abdest alırken ağzımıza su veriyoruz ya, bu ağzımıza su verirken şıp şıp yapma, güzelce ağzını doldur, çalkala ağzını tekrar tekrar, üç defa; ağzın temizlensin yani. Burnuna çekerken suyu güzel çek, içindekileri de dışarıya atarsın. Burnun da sudan nasibini almış olsun. Ağzın da alsın, burnun da alsın.

Mazmada diyerekten ağza alınan suya, *istinşak* da burna çekilen suya diyolarlar.

(*Mâ lem tekün sàimâ*) “Eğer oruçlu değilsen...”

Oruçlu olursan, ağzından fazla suyu kaçıırırsın boğazına, orucunu bozar. Genzinden fazla su alınca, bu da genzinden içeriye gider, bu da orucunu bozar. Onun için oruçlu olmadığın vakitte bunu yap. Oruçluyken mübalağa etme!

e. Verilen Yer Allah'ın İkramıdır

Buhârî *Târih-i Kebîr*'inde ve Beyhakî *Şuabü'l-Îmân*'ında Mus'ab ibn-i Şeybe RA'dan rivayet etmişler. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁵

إِذَا جَاءَ أَحَدَكُمْ فَأَوْسَعَ لَهُ أَخُوهُ فَإِنَّمَا
هِيَ كَرَامَةٌ أَكْرَمَهُ اللَّهُ بِهَا

(خ. فى التاريخ، هب. عن مصعب بن شيبه)

RE. 40/4 (*İzâ câe ehadüküm, feevsea lehu ehûhu, feinnemâhiye kerâmetün, ekremehu'llâhu bihâ.*)

(*İzâ câe ehadüküm, feevsea lehu ehûhu*) “Sizden biri geldiğinde kardeşi ona bir yer açarsa, (*feinnemâ hiye kerâmetün, ekremehu'llâhu bihâ*) o yer öyle bir ikramdır ki, Allah onu o kimse vasıtası ile ikram etmiştir.”

Kardeşin sana yeri gösterir ama asıl gösteren Allah CM. Demek bu sebeplere bakma. Sebeplere bakmak aldatır insanı. Mesela çok ayıp bir şey ama kusura bakmayın; kelb size ısırma geliyor, havlıyor, aldınız yerden bir taş, attınız köpeğe. Köpek taşın arkasından koşuyor, zannediyor ki kabahat taşta. Köpek bunu idrak edemiyor. Taşta ne kabahat var? Taşı atanda kabahat. Değil mi? Taşı atanı bırakıyor da taşın arkasından gidiyor. Bunu hepimiz görmüştür.

Kardeşin bu ikramı yaptı ama bu ikramı yapan, bunun kalbine bu lütfu veren Allah'tır. Sen bunu Allah'tan bil yine. Bunu da sebep bil.

⁵ Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.VI, s.431, no:8774; Buhârî, *Târih*, c.VII, s.61566; İbn-i Şeybe RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IX, s.26, no:24753; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.III, s.24, no:1722.

f. Camiye Girince İki Rekât Namaz Kılın!

Ebû Dâvud Ebû Katâde RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁶

إِذَا جَاءَ أَحَدَكُمُ الْمَسْجِدَ فَلْيُصَلِّ سَجْدَتَيْنِ
مِنْ قَبْلِ أَنْ يَجْلِسَ ثُمَّ لِيَقْعُدْ بَعْدَ إِنْ
شَاءَ أَوْ لِيَذْهَبَ لِحَاجَتِهِ

(د . عن أبي قتادة)

RE. 40/5 (*İzâ câe ehadükümü'l-mescide, felyusalli secdeteyni min kabli en yeclis, sümme liyak'ud ba'dü in şâe, ev liyezheb li-hâcetihi.*)

(*İzâ câe ehadükümü'l-mescide*) “Sizden birisi mescide geldiğinde, (*felyusalli secdeteyni min kabli en yeclis*) oturmadan evvel iki rek'at namaz kılınsın! (*Sümme liyak'ud ba'dü in şâe*) Sonra isterse otursun, (*ev liyezheb li-hâcetihi.*) isterse işine gitsin.”

Bir camiye girdiğiniz vakit, iki rekât namaz kılmadan oradan çıkmayınız. Madem ki camiye girdin, iki rekât namaz kıl da öyle git!

Buna *tahiyyetü'l-mescid* diyorlar. Bu *tahiyyatü'l-mescid* İmam- ı Şafi Hazretleri'ne göre müstehaptır, tabii yani sevabı var, terkinde bir azap yok. Sevabı var, terk edersen günah yok.

⁶ Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.58, no:395; Ebû Katâde RA'dan.

Fakat bizim mezhebimizle İmam-ı Malik'e göre kılacağımız namaz tahiyetü'l-mescid yerine geçer. Kamet olmazdan evvel sünnete kalkıyoruz, o kıldığımız iki veya dört rekât sünnetler bu tahiyetü'l-mescid yerine kâim olur. Ama sen de camiye girince iki rekât kıldıktan sonra oturursan, sen de yaparsan bir zararı yok.

Ama camiye girdi de bir şey alacaktı, bu şey almak için girdiği vakitte iki rekâtı kılmadan çıkmamalı! "Gideyim ben bunu alayım da tekrar döneyim işime!" Bunu yapmayın. İki rekât kılıp da camiye hakkını verin, bundan sonra gideceğiniz yere gidin!

g. Ayakkabı İle Namaz Kılmak

Ebû Dâvud Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁷

إِذَا جَاءَ أَحَدَكُمْ إِلَى الْمَسْجِدِ فَلْيَنْظُرْ
فَإِنْ رَأَى فِي نَعْلَيْهِ قَدْرًا
أَوْ أَدَى فَلْيَمْسَحْهُ وَلْيُصَلِّ فِيهِمَا

(د. عن أبي سعيد)

RE. 40/6 (İzâ câe ehadüküm ile'l-mescidi, felyenzur, fein raâ fî na'lihî kazeran ev ezen, felyemsahhu, velyusalli fîhimâ.)

⁷ Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.288, no:555; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.431, no:4049; Ebû Saîd el-Hudrî RA'dan.

(*Izâ câe ehadüküm ile'l-mescidi*) “Sizden birisi mescide geldiği zaman, (*felyenzur*) baksın; (*fein raâ fî na'lihî kazeran ev ezen*) eğer ayakkabısında bir pislik varsa, (*felyemsahhu*) onu temizlesin, toprağa filan sürsün, gidersin onu; (*velyusalli fîhimâ*) sonra o ayakkabıları ile namazı kılsın!”

Bakın o camiler bizim camilerimiz gibi değil. Arabistan'daki camileri görüyoruz, topraktan, kumdan... Üstte bir gölgelik vardır, altı kumdur. Bunun üzerine bir kilim milim koymuşlardır, burada kılınır namaz. Tabii o mescide geldiği vakitte ayakkabısına baksın! Ayakkabısının altında kirler, pislikler bunu yere sürerek temizlesin. Ayağından çıkarmak zor oluyorsa onunla namazını kılsın.

Ama bizim camilerimizde olmaz. Çünkü bizim camilerimiz halılarla, kilimlerle kaplıdır. Bu toprak camilere göre...

Yalnız askerlikte potinleri çıkarmak zordur. Bağcıklarını çözmek, bağlamak bir zaman da alır. Binaen aleyh bunun altını temizler, ayakkabısıyla namazına duruverir.

Eğer yağmurlu bir havada, çamurlu bir havada mutlaka yıkamak lazım. Bu kuru havaya göre... Ekseriyetle Arabistan'da hava kurudur, yağmur nadiren yağar. Kuru olduğu için o pislikler de kumlara sürüle sürüle temizlenir.

h. Hasta Ziyaretinde Yapılacak Dua

Ahmed ibn-i Hanbel, Ebû Dâvud ve Hâkim, Abdullah ibn-i Amr ibnü'l-As RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁸

إِذَا جَاءَ الرَّجُلُ يَعُودُ مَرِيضًا فَلْيَقُلْ
اللَّهُمَّ اشْفِ عَبْدَكَ فَلَانًا يَنْكَأُ
لَكَ عَدُوًّا أَوْ يَمْشِي لَكَ إِلَى جَنَازَةٍ

(حم. د. د. طب. ك. عن ابن عمرو)

RE. 40/7 (*İzâ câe'r-racülü yeûdü merîdan, felyekul: Allâhümme'sfi abdeke fülânen, yenkeü leke adüvven, ev yemşî leke ilâ cenâzetin.*)

(*İzâ câe'r-racülü yeûdü merîdan*) “Bir kimse bir hastayı ziyarete gittiğinde (*felyekul*) şöyle desin:

(*Allâhümme'sfi abdeke fülânen*) “Yâ Rabbi, kulun filana sen şifalar ver! (*Yenkeü leke adüvven*) O senin için düşmanı kahreder, şecaatli bir askerdir. (*Ev yemşî leke ilâ cenâzetin*) Yahut senin rızan için bir cenazenin kaldırılmasına yardım eder. Binâen aleyh, bu adama sen şifa ver yâ Rabbi!”

i. Camide Önceden Yer Tutmak

Harâitî Câbir bn-i Abdullah RA'dan rivayet etmiş.

⁸ Ebû Dâvud, *Sünen*, c.VIII, s.360, no:2701; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.172, no:6600; Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.734, no:2013; Abdullah ibn-i Amr ibnü'l-As RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IX, s.94, no:25135; Câmiü'l-Ehâdîs, c.III, s.26, no:1724.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:⁹

إِذَا جَاءَ أَحَدُكُمْ الْجُمُعَةَ فَلَا يُقِيمَنَّ

أَحَدًا مِنْ مَقْعَدِهِ ثُمَّ يَقْعُدُ فِيهِ

(الخرائطي في مكارم الأخلق عن جابر)

RE.40/8 (*İzâ câe ehadükümü'l-cumuate, felâ yukîmenne ehaden min mak'adihî, sümme yak'ud fîhi.*)

(*İzâ câe ehadükümü'l-cumuate*) “Sizden birisi Cuma’ya geldiği zaman, (*felâ yukîmenne ehaden min mak'adihî*) oturacağı yere bir kimseyi önceden yer tutmak için oturtmasın; (*sümme yak'ud fîhi*) sonra da onu kaldırıp onun yerine oturmasın!”

Cuma günü geldik camiye. Yerine birisini koyup da;

“—Sen burada bekle, burası benim yerim! Sen kalkarsın, ben otururum buraya.” deme.

Bunu Arabistan’da pek yaparlar kalabalık yerlerde. Üç beş kuruş para verip, “Sen burasını bekle, ben gelince otururum!” diye adam tutmak kat’iyyen doğru bir şey değil.

j. Ramazan’da Mânevî Değişiklikler

Taberânî Utbetü’bnü Abd’den rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁰

⁹ *Kenzü'l-Ummâl*, c.VII, s.746, no:21209; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.III, s.23, no:1717.

إِذَا جَاءَ شَهْرُ رَمَضَانَ فَتُفْتَحُ أَبْوَابُ الْجَنَّةِ
وَعُلِّقَتْ أَبْوَابُ النَّارِ وَصُفِّدَتِ الشَّيَاطِينُ
وَنَادَى مُنَادٍ يَا طَالِبَ الْخَيْرِ هَلُمَّ
وَيَا طَالِبَ الشَّرِّ أَقْصِرْ حَتَّى يَنْسَلِخَ الشَّهْرُ

(طب . عن عتبة بن عبد)

RE. 40/9 (*İzâ câe şehru ramedân, fütthiat ebvâbü'l-cenneh, ve gullikat ebvâbü'n-nâr, ve suffideti'ş-şeyâtînu, ve nâdâ münâdin: Yâ tâlibe'l-hayri helümme, ve yâ tâlibe'ş-şerri aksır, hattâ yensaliha'ş-şehr.*)

¹⁰ Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XVII, s.132, no:326; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.II, s.156, no:1563; Utbe ibn-i Ferkad es-Sülemî RA'dan.

Lafız farkıyla: Neseî, *Sünen*, c.IV, s.130, no:2108; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV, s.311, no:18816; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.67, no:2418; İbn-i Esîr, *Üsdü'l-Gâbe*, c.I, s.1302; Utbe ibn-i Ferkad es-Sülemî RA'dan.

Kısmen: Müslim, *Sahîh*, c.II, s.758, no:1079; Tirmizî, *Sünen*, c.III, s.66, no:682; Neseî, *Sünen*, c.IV, s.126, no:2097; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.I, s.526, no:1642; İmam Mâlik, *Muvatta'* (Rivâyet-i Yahyâ), c.I, s.310, no:684; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.357, no:8669; İbn-i Huzeyme, *Sahîh*, c.III, s.188, no:1882; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.IV, s.202, no:7695; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.64, no:2408; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.VIII, s.306; Abd ibn-i Humejd, *Müsned*, c.III, s.188, no:1882; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VIII, s.753, no:23702; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.III, s.30, no:1732.

(*Izâ câe şehru ramadân*) “Ramazan ayı geldiği zaman, (*füttihat ebvâbü’l-cenneh*) cennetin kapıları açılır.” Bu bir değişiklik, mânevî âlemin en büyük değişikliklerinden. (*Ve gullikat ebvâbü’n-nâr*) “Cehennem kapıları kapatılır, (*suffideti’ş-şeyâtîn*) ve şeytanlar zincirlere vurulur, yâni zincirlerle bağlanır.” Böylece üç tane değişikliği ifade etmiş oluyor bu hadis-i şerif.

İnşallah gene nasip olur, Ramazan ayı gelir de oruçlarımızı tutarız. Bu ay geldiği vakitte, bakın ne kadar güzel: Cennetin bütün kapıları Ümmet-i Muhammed’e açılır, cehennem bütün kapıları da kapanır. Şeytanlar da bağlanır, Ümmet-i Muhammed’e eziyet edemesin diye.

(*Ve nâdâ münâdin*) “Bir seslenici seslenir ki, bir münâdî nidâ eyler ki: (*Yâ tâlibe’l-hayr*) ‘Ey hayrı talep eden, ey hayır isteyen, (*helümme*) gel! (*Ve yâ tâlibe’ş-şerri*) Ey şerri isteyen, (*aksır*) geri dur, yapma kötülüğü!’ (*Hattâ yensaliha’ş-şehr*) Bu mübarek ay gidinceye kadar, bu durum böyle devam eder.”

Ramazan gelip de oruç tutmamak, hasta olur müstesna; çok yaşlı olur, takati olmaz müstesna; çocuk olur, tutamaz, müstesna... Hanımların zorunlu halleri vardır, bunlar müstesna... Bundan gayri bir Müslümanın oruç tutmaması kadar ayıp bir şey yoktur. Sağlık vermiş Allah-u Teala, nimet vermiş. Sabahtan akşama kadar, çok değil, sabahtan akşama kadar... Bunda sayılamayacak kadar çok hikmet vardır.

Vaktiyle dinlediğim bir faydayı size anlatayım. Bizim gençliğimizde bir vaiz geldi, isminin Abdullah hatırımda tutuyorum, gayet natuk ve gayet tıp bilgisi var kendisinde... Bilgilerine aşına. Hep böyle nasihatlerinde tıpla karşılaştırır, güzel sözler söyler. O anlatmıştı:

Cezayir denilen Fransız müstemlekesinde bir hastalık türemiş, fakat bu hastalıkta hep Fransızlar ölüyor. Öyle, Fransızlar ölüyor mütemadiyen. Tabii hepsinin nazar-ı dikkatini celb etmiş. Çünkü Araplar da var çok, Müslümanlar da var. Bunlara niçin bir şey olmuyor da, hep Fransızlar ölüyor diye düşünmüşler, düşünmüşler;

“—Olsa olsa şu oruç onları koruyan... Bir tecrübe edelim bakalım!” demişler.

Hemen hayvanlara bu mikrobu aşılamışlar. Sonra ikiye bölmüşler, hangi hayvansa... Bir kısmına üç öyün yiyecek vermişler, bir kısmını oruç tutar gibi gündüz aç bırakmışlar. Bakmışlar, günde üç defa yiyen hayvan hemen ölüyor. Öteki aç duran hayvana bir şey olmuyor.

Ama hidayet Allah'tandır. El-hamdü lillah Allah bize lütfetmiş, bu lütuf çok büyük bir lütuf. İman ile, İslam ile bir İslam diyarında yetiştirmiş bizi, el-hamdü lillah... Anamız Müslüman, babamız Müslüman, memleketimiz de Müslüman...

Bir gavur memleketine gitsek, beş-on gün orada misafir kalsak, hasret kalırız bu camilerimizi görmeye... Orada devamlı dursak, alışırız.

Çünkü insan dura dura alışır bir şeye... Buna alışmamak için Allah oraları göstermesin. Oralar Müslüman olsun da öyle görelim!

k. İlim Öğrenirken Ölen Şehiddir

Bezzâr, Hatîb-i Bağdâdî ve İbnü'n-Neccâr Ebû Hüreyre ve Ebû Zer RA'dan rivayet etmişler.

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹¹

إِذَا جَاءَ الْمَوْتُ لِطَالِبِ الْعِلْمِ وَهُوَ عَلَى

هَذِهِ الْحَالَةِ مَاتَ وَهُوَ شَهِيدٌ

(البزار، خط. وابن النجار عن أبي ذر وأبي هريرة لاه).

RE. 40/10 (*İzâ câe'l-mevtü li-tàlibi'l-ilmî, ve hüve alâ hâzihi'l- hâleti, mâte ve hüve şehîdün.*)

(*İzâ câe'l-mevtü li-tàlibi'l-ilmî*) “İlme talib olan bir kimseye ölüm geldiğinde, (*ve hüve alâ hâzihi'l-hâleti*) o bu hal üzerinde iken, ilim öğrenirken ölürse, (*mâte ve hüve şehîdün*) o şehid olarak ölür.”

Ecel hepimiz için mukadder. Nefesler sayıyla verilmiştir. Ne kadar nef esimiz varsa bu kadar zaman yaşayacağız. Allah-u Teâlâ hepimize hayırlı ömürler versin. Hayırlı günler

¹¹ Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.I, s.332, no:508; Ebû Hüreyre ve Ebû Zer RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.X, s.137, no:28693; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.III, s.28, no:1727.

ihسان buyursun inşallah. Şimdi bu ecel geldi, ama nasıl geldi biliyor musun? İلمي talep eden bir kimseye ecel geldi. İلمي talep eden hoca, hacı, talebe, müderris, vaiz, kimler var? Yani ilimle meşgul oluyor. Yalnız talebe değil, talebeyi yetiştiren de...

Cenâb-ı Peygamber'in çok güzel bir sözü var: "—İnsanlar iki kısımdan ibarettir: Ya ilim talibidir, talebedir veyahut öğrenmiştir, okutuyordur. Bundan gayrısında hayır yoktur." Ya öğrenen, ya öğretici... Bunun dışındakileri saymamış. Onun için ya öğrenci ol, ya öğretici olmaya gayret et! O halde iken ölüm geldi, ecel geldi. Biz de ilim tahsil ediyoruz veya onu öğretmeye çalışıyoruz başkalarına... Ölürse, yatağındadır ama şehid olarak ölür.

Bu hususta, ilim hakkında çok hadisler vardır. Yalnız bu ilimden murat dünya ilmi değil, din ilmidir. Dünya ilmi bugün son haddine varmıştır. İnsan bugün göklerde uçuyor, füzeler yapıyor, başka alemlere gitmeye çalışıyor. Bunlar dünyanın metaıdır. Nefes bitti mi, o da bitti. Ondan sonra bunun hesabını vermekle meşgul olursun. Ama dinine müteallik olarak böyle öğrenip de öğretmeye çalıştığın şeyler, onun mükafatı şehadettir.

Şehadet kolay bir şey değil! Biliyorsunuz ki harplerde dövüşülürken bazı kimseler, eceli geliyor orada şehid oluyor. Şehidin ilk kanının damlamasıyla bütün günahları siliniyor. Bütün günahları silinmekle beraber, ashabından da dört yüz kişiye kadar şefaah hakkı veriyor Cenâb-ı Hak. Büyük mükâfat.

Onun için bir şehid var böyle cephelerde, gaza ile ölen; bir de var yatağında ölen... Bu tâlib-i ilimdir. Bazı ârifler de vardır ki Cenâb-ı Hakkın Esmâ-i Hüsnâ'sına içinden, görürcesine inanmış yüksek tabaka insanlar var ki, bunların ölümü bin şehid eder. Yatağında ölür ama bin şehid mertebesi vardır kendilerinde... Allah bu irfan mertebesine hepimizi ulaştırın...

Onun için duamızın birisinde diyoruz ki:

“—Yâ Rabbi ben seni bilmek istiyorum. Sen bana seni bilmenin tohumlarını gönlüme ek de bunlar filizlensin, yetişsin, ben seni bileyim, hakkıyla bileyim ama...”

Allah'ı bilmek kolay bir şey değil. Bakıyoruz işte bu varlığın bir sahibi var... Anamdan duydum, babamdan da duydum, işte biraz da idrakim var da, öyle diyorum. Bir de içerisinin inancıyla demek lâzım! Tam manasıyla inanıp, kainat dese ki:

“—Yâhu yanlıştın sen!”

“—Hayır, Allah var! Bu mülkün sahibi Allah'tır.”
der

Bunu hepiniz takdir edersiniz ki, şu ufacık bir cami... Şu ufacık bir camiye birisi gelse, dese ki:

“—Bu tabiatın bir eseridir. Vaktiyle işte topraklar yığılmış, yağmurlar gelmiş, rüzgarlar gelmiş, buzlar olmuş, şunlar olmuş, delinmiş, takılmış. Bu cami meydana gelmiş.”

Buna inanan bir insan bulabilir misiniz? Gayet basit bir şeye inanıyoruz da bütün varlığı gözümüzle görüyoruz, Allah o ufacık göz bebeği denilen şeye o kadar kuvvet vermiş ki, kâinatı içine alıp görüyorsun, gördüğün halde diyorsun ki: Bu tabiatın eseri... Bir caminin kendi kendine olmadığına inanıyorsun da, koca varlığın tabiatın eseri diyerekten sahibini bulamıyorsun. Ne kadar acı bir şey.

Allah cümlemize hidayetler etsin. Yani büyük bir lütuftur hidayet. Herkes böyle mümin olmak ister. Ama elinden gelmez. Allah-u Teala'nın lütfudur. Bunun için gece gündüz secdeden başımızı kaldırmazsak azdır yani.

I. Dindar Kimselere Evlilikte Yardımcı Olun!

Tirmizî ve Beyhakî Ebû Hâtim el-Müzenî RA'dan rivayet etmişler. Buyuruyor ki Peygamber Efendimiz:¹²

إِذَا جَاءَكُمْ مَنْ تَرْضَوْنَ دِينَهُ وَخُلُقَهُ
فَأَنْكِحُوهُ إِلَّا تَفْعَلُوا تَكُنْ فِتْنَةٌ
فِي الْأَرْضِ وَفَسَادٌ عَرِيضٌ

(ت. حسن غريب، ق. عن أبي حاتم الم زيني وما له غيره.)

RE. 40/11 (*İzâ câeküm men tardavne dînehû ve hulukehû, feenkihûhu illâ tef'alû tekün fitnetün fi'l-ardi, ve fesâdün arîd.*)

(*İzâ câeküm men tardavne dînehû ve hulukehû*) “Dindarlığına, ahlâkının güzelliğine

razı olduğunuz gençler, kimseler size geldiği zaman, (*feenkihûhu*) onları evlendirin, boş bırakmayın! Dindarlığı yerinde, ahlâkı güzel; birisini bulun, evlendiriverin!”

(*Illâ tef'alû*) “Eğer böyle yapmazsanız, (*tekün fitnetün fi'l-ardi ve fesâdün arîd*) o zaman yeryüzünde büyük bir fitne çıkar ve geniş bir bozgunculuk, fesat, fitne meydana gelir.”

Siz, dininden ve ahlâkından emin olduğunuz, beğendiğiniz bir kimseyle karşılaşırsanız, onunla evlenin, Dini güzelse, ahlâkı da yerinde, bu sizin için saadet; evlenin onunla...

Eğer keyfine uyarak, bu bana layık diyerek dinsiz, ahlaksız bir insanla evlenirsen, bu büyük bir fesattır yeryüzünde, büyük felâketlere sebep olur.

Tabii evlendikten sonra cinsi muamele yapılıyor ya, bu cinsi muamele esnasında hayvanlar gibi açılmayın, örtünün! Örtü altında bulunun, zira açıkta yaparsanız şeytanın lâneti çocuğunuza karışır. O zaman işte böyle bir cins cemaat meydana gelir ki, ne Allah tanır, ne Peygamber tanır ne kardeş tanır...

¹² Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.261, no:1005; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XXII, s.299, no:762; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.VII, s.82, no:13259; Dûlâbî, *el-Künâ ve'l-Esmâ*, c.I, s.232, no:142; İbn-i Kânî, *Mu'cemü's-Sahâbe*, c.V, s.182, no:1323; İbn-i Esir, *Üsdü'l-Gâbe*, c.I, s.1156; İbn-i Abdi'l-Ber, *el-İstiâb*, c.I, s.518; Mizzî, *Tehzîbü'l-Kemâl*, c.XVI, s.247, no:3630; Ebû Hâtim el-Müzenî RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XVI, s.318, no:44701; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.III, s.32, no:1737.

Dün bir çocuk geldi, Orta Doğu'da okuyormuş da şikâyet etti:

“—Bizi mektebe almıyorlar Hocaefendi, ne yapalım?” dedi.

Ne yapayım ben? Benim elimde ne var ki?

Almayan kim? Bulgaristan'dan Bulgar mı geldi? Yunanistan'dan bir grup mu geldi veyahut Rusya'dan bir grup mu geldi de bizi mektebimize sokmuyor? Bizi mektebimize sokmayan gene bizim arkadaşımız ve komşumuz ama fikir ayrılığı olmuş.

“—Sen okuma!” diyor, “Ben okuyayım, sen çoban ol, işçi ol, ne olursan ol. Ben okurum, senin başına amir olurum, o zaman sana gösteririm dünyayı!” diyor.

Bu çok acı bir haldir ki, İmam-ı Gazali bunu çok güzel izah eder. Müslümanlık birlikten ibarettir. Müslümanlıkta iki kişi yoktur, bir kişi vardır. Şarkla garp arasında ne kadar milyon-milyar Müslüman varsa, hepsi bir ceset gibidir, iki olmaz. Binaen aleyh şarktaki Müslümana bir rahatsızlık gelirse, garptaki Müslüman ondan eziyet duyar, rahatsızlık duyar. Kardeşinin imdadına yetişmeye koşar elinden geldiği kadar. Eğer bunu yapamıyorsa, demek ki onun İslamiyet'teki ruhu sönmüş.

Şimdi Allah esirgeye bir hastalıklar oluyor, kolunun kesilmesi icap ediyor veyahut ayağının kesilmesi icap ediyor. Adam hiç acıyı hissetmeden kolunu bacağını kesiyorlar, haberi de olmuyor adamın. Neden?

Bir morfin yapıyor oraya doktoru. O morfin senin iptal ediyor hislerini. İptal ettikten sonra güzelce istediği gibi ameliyatlarını yapıyorlar değil mi?

İşte bu hissi iptal eden bu morfinin diğer bir kısmı da bugün cemiyet içerisinde dağılmış, fikirlere morfin yapılmış, morfinlenen fikirler bölüşülmüş. Sen o fikre sahip, bu öteki fikre sahip derken darmadağınık olmuş.

Devam ediyor İmam-ı Gazali: Bak elin güzel ama bir kazayla kesilirse burası, kesilince, “Vay vay vay acıyor!” diye bağıırıyorsun, “Aman doktora gidelim, sardıralım!” diyorsun. Neden acıyor? Çünkü bu birlik bozuldu da ondan acıyor. Birliğin bozulmasından geldi bu acı diyor. Yara kapanınca, birleşince acı da gidiyor. Bugünkü hadiselerin doğumu bundan ibaret. Ne zaman ki biz kardeş oluruz, kucaklaşırız, sevişiriz...

Ha şunu da anlatayım size. *Lâ ilâhe illa'llah, Muhammedün rasûlü'llah* öyle bir kelime-i tayyibedir ki, bunu söyleyen insan aşk ile, ihlas ile, sıdk ile söylerse, onun yeri cennettir. Bunun yeri cennettir ama şu kabahati var, bu kabahati var, şusu var, hepsi var. Ne kadar kabahati olursa olsun, bu kelime-i tayyibe ile ölçülebilecek bir şey yok. Onun için bu kelime-i tayyibe netice itibarıyla bunu cennete koyacak. Binaen aleyh, insanların şimdi bu dağınıklıklarının en çoğu da, “Bundan hayır gelmez, bundan da hayır gelmez!” demelerindedir.

Ebu Zerr Hazretleri bu hadisin ravisi. Buhari’de de Müslim’de de vardır. “Ebu Zerr’in burnu sürünsün, işte bu zina eden de, şirkat eden de cennete girecek!” diyor Cenâb-ı Peygamber, bu kelime-i tayyibenin sayesinde... Bu kelime-i tayyibeyi sen ölçebilir misin şimdi? Onun ağırlığını kaldıracak hiçbir kuvvet yok. Bu teraziye konulacak, bütün iyilikler de günahlar da teraziye konulacak fakat *Lâ ilahe illa’llah* kelime-i tayyibesini basacak ağırlıkta hiçbir şey yok. O içimize sinmiş el-hamdü lillâh. Şimdi bu insanın cennete girmemesi mümkün mü?

Binaen aleyh, biz birbirlerimizi affetmekle mükellefiz. Allah kusurlarımızı affetsin de bu birliği bize nasip etsin...

Cenâb-ı Peygamberin zamanında Medine’de insanlar iki bölüktü: Evs ve Hazrec kabileleri... Zaman zaman dövüşüyorlardı birbirleriyle... Cenâb-ı Peygamber geldi, bunları kardeş yaptı, kavgaları bitti. Müslüman oldular, Müslüman olduktan sonra dert bitti, kavga yok artık. Rahata eriştiler, İslamiyet şerefiyle dereceleri de arttı, yükseldiler, büyük adamlar oldular el-hamdü lillah... Ama biz bugün İslâmiyet’i miras olarak bulduğumuz için elimizden kaçıırıyoruz. Mirasların kıymetini bilemiyoruz.

m. Misafire İkranda Bulunun!

İbn-i Lâl, Harâitî ve Deylemî Enes RA’dan rivayet etmişler. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹³

إِذَا جَاءَكُمْ الزَّائِرُ فَأَكْرِمُوهُ

(ابن لال، والخراطي، والديلمى عن أنس)

RE. 40/12 (*Izâ câekümü'z-zâiru, feekrimûhu.*)

(*Izâ câekümü'z-zâiru*) “Size bir ziyaretçi geldiği zaman, (*feekrimûhu*) ona ikramda bulunun, bir şeyler ikram edin!”

Misafir geldi, *zâir* diye gelen misafire diyor. Misafiriniz geldiği vakitte, misafirinize elinizden gelen ikramı yapın.

Mesela bazı misafir uzaktan gelir, uzaktan gelen misafire karnın aç mı diye sormaya lüzum yok. Bunu biliyorsun çünkü uzaktan gelmiştir. Hemen evvela meyve koyacaksın önüne, bu meyveyi yeyinceye kadar hanımefendi de bir şey hazırlayabilecek, yemeği ortaya koyacaksın, Sen vazifeni yapacaksın ama, ikramını yapacaksın. Karnı toksa, “Tteşekkür ederim!” der, sen sevabını alırsın.

n. Muamele-i Cinsiyye Esnasında Konuşmayın!

Deylemî Ebû Hüreyre RA'dan rivayet etmiş. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁴

¹³ Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.339, no:1351; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.445, no:763; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.IX, s.153, no:25486; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.III, s.31, no:1736.

¹⁴ *Kenzü'l-Ummâl*, c.XVI, s.348, no:44864; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.III, s.33, no:1738.

إِذَا جَامَعَ أَحَدُكُمْ أَهْلَهُ فَلَا يُكْثِرِ الْكَلَامَ

فَإِنَّهُ يُورِثُ الْخَرَسَ وَإِذَا جَامَعَ

أَحَدُكُمْ أَهْلَهُ فَلَا يَنْظُرُ إِلَى الْفَرْجِ

فَإِنَّهُ يُورِثُ الْعَمَى

(الأزدى، والديلمى، والخليلى عن أبى هريرة . لاه قاله الخليلى وابن الجوزى)

RE.40/15 (*İzâ câmea ehadüküm ehleh, felâ yüksiri'l-keîâm, feinnehû yûrisü'l-harase; ve izâ câmea ehadüküm ehlehû, felâ yenzur ile'l-ferci, feinnehu yûrisü'l-amâ.*)

(*İzâ câmea ehadüküm ehleh*) “Sizden birisi zevcesine yakın olduğu zaman, (*felâ yüksiri'l-keîâm*) çok konuşmasın. (*Feinnehû yûrisü'l-harase*) Zira bu dilsizliğe sebep olur.”

(*Ve izâ câmea ehadüküm ehleh*) “Yine sizden birisi zevcesine yakın olduğu zaman, (*felâ yenzur ile'l-ferci*) onun avret yerine bakmasın! (*Feinnehu yûrisü'l-amâ*) Çünkü bu da körlüğe sebep olur. Ya kendisinde körlük olur, ya da çocuğunda körlük olur.

o. Camiye Gince İmama Hemen Uyun!

Ebû Dâvud, Hâkim ve Beyhakî, Ebû Hüreyre RA'dan rivayet etmişler. Diyor ki Peygamber Efendimiz bu hadîs-i şerifte:¹⁵

إِذَا جِئْتُمُ الصَّلَاةَ وَنَحْنُ سُجُودٌ

فَاسْجُدُوا وَلَا تَعُدُّوْهَا شَيْئًا وَمَنْ

أَدْرَكَ الرَّكْعَةَ فَقَدْ أَدْرَكَ الصَّلَاةَ

(د.ك.ق. عن أبي هريرة)

RE. 40/16 (*İzâ ci'tümü's-salâte ve nahnü sücûdun fe'scüdû, ve lâ teuddûhâ şey'en; ve men edreke'r-rek'ate, fekad edreke's-salâh.*)

(*İzâ ci'tümü's-salâte*) “Camiye namaz kılmaya geldiğiniz zaman, (*ve nahnü sücudun*) biz secdeye varmışken geldiyseniz...”

“*Allahu ekber*” denmiş, “*Semia'llàhu li-men hamideh*” denmiş, “*Rabbenâ ve leke'l-hamd*” denmiş, “*Allahu ekber*” denmiş, secdeye varılmış. O zaman adam geldi, kapıdan, camiden içeriye girdi; imam, cemaat secdede... (*Fe'scüdû*) Siz de secde edin, bizimle beraber secdeye gidin!” buyuruyor.

Cenâb-ı Peygamber SAS diyor ki:

“—Camiye namaz kılmağa geldiğiniz zaman, baktınız ki cemaat secdede, hemen namaza durun, siz de secdeye gidin! ‘İmam ayağa kalksın da uyalım!’ diye beklemeyin!

¹⁵ Ebû Dâvud, *Sünen*, c.III, s.63, no:759; Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.336, no:783; Beyhakî, *Sünenü's-Suğrâ*, c.I, s.332, no:578; Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.I, s.273, no:1061; Dâra Kutnî, *Sünen*, c.I, s.347, no:2; Ebû Hüreyre RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.639, no:20668; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.III, s.20, no:1709.

(*Velâ teuddûh a şey'en*) “Ama bunu rekât olarak saymayın! diyor. (*Ve men edreke'r-rek'ate*) Bir rekâtına erişebildiyseniz, (*fekad edreke's-salâh*) namaza erişmiş sevabını da alırsınız.”

p. Cemaate Uyun, Namazı Tekrar Kılın!

Namazla ilgili bir başka mesele...

Ebû Dâvud ve Beyhakî, Yezid ibn-i Âmir RA'dan rivayet etmişler. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁶

إِذَا جِئْتَ إِلَى الصَّلَاةِ فَوَجَدْتَ النَّاسَ
يُصَلُّونَ فَصَلِّ مَعَهُمْ وَإِنْ كُنْتَ قَدْ
صَلَّيْتَ تَكُنْ لَكَ نَافِلَةٌ وَهَذِهِ مَكْتُوبَةٌ

(د. ق. عن يزيد بن عامر)

RE. 40/17 (*İzâ ci'te ile's-salâti, fevecedte'n-nâse yusallûne, fesalli meahüm, ve in künte kad salleyte, tekün leke nâfileten ve hâzihî mektûbeten.*)

(*İzâ ci'te ile's-salâti*) “Camiye namaz kılmaya geldin. (*Fevecedte'n-nâse yusallûne*)

¹⁶ Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.190, no:489; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.302, no:3463; Dâra Kutnî, *Sünen*, c.I, s.276, no:1; Buhârî, *Târih-i Kebîr*, c.VIII, s.109, no:2375; Yezid ibn-i Âmir RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.VII, s.642, no:20684; Câmiü'l-Ehâdîs, c.III, s.19, no:1706.

Baktın ki insanlar cemaatle namaz kılıyorlar. Namazı kılıp dağılmamışlar. İnsanlar camide... (Fesalli meahüm) Sen de onlarla beraber namazı kıl!”

(Ve in künte kad salleyte) “Daha önce kılmış olsan bile... (Tekün leke nâfileten) O senin evde kıldığın nafîle olur, (ve hâzihî mektûbeten) bu da farz yerine geçer.”

Rasûlüllah SAS’in zaman-ı saadetlerinde, mescidde namaz kılarlarken bir adam gelmiş. Evinde kılmış namazını da... Gelmiş bakmış ki namaz kılıyorlar, o da oturmuş bir kenarda, beklemiş onları...

Namaz bitince, Rasûlüllah SAS Efendimiz adama sormuş:

“—Sen müslüman olmadın mı, müslüman değil misin; bak biz namaz kılıyoruz, niçin bize uymadın?” demiş.

Çok manalı bir söz. O adam da demiş ki:

“—Ben namazı evimde kıldım, onun için bir daha uymadım.”

Bunun üzerine Cenâb-ı Peygamber:

“—Evinde kılsan bile, geldin baktın cemaat var, o cemaate iştirak et, bir daha kıl!” buyurmuşlar.

r. Beyin Hanımını Beklemesi

Ebû Ya’lâ ve Abdürrezzak Enes ibn-i Mâlik RA’dan rivayet etmişler. Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:¹⁷

إِذَا جَامَعَ أَحَدُكُمْ أَهْلَهُ فَلْيَصِدُقْهَا ثُمَّ

إِذَا قَضَى حَاجَتَهُ قَبْلَ أَنْ تَقْضِيَ

حَاجَتَهَا فَلَا يَعْجَلْهَا حَتَّى تَقْضِيَ حَاجَتَهَا

(ع. عب. عن أنس)

RE. 41/2 (*İzâ câmea ehadüküm ehlehû felyesdukhâ, sümmе izâ kadà hâcetehû kable en takdiye hâcetehâ, felâ ya'celhâ hattâ takdiye hâcetehâ*)

(*İzâ câmea ehadüküm ehlehû felyesdukhâ*)
“Sizden birisi helaline yakın olduğunda ona sadık olsun. (*Sümmе izâ kadà hâcetehû kable en takdiye hâcetehâ*) Kendi haceti bitmiş olsa da, (*felâ ya'celhâ hattâ takdiye hâcetehâ*) helalinin ihtiyacı bitinceye kadar acele etmesin!”

Cinsi muamelede bulunacağın zaman, öyle nefsanî şehvet galebe etmeden bu işe başlama! Şehvet galip olursa, cinsi muameleye teşebbüs et! Hacetini bitirdiğin zaman, hanımın haceti bitmeden ayrılma! Onun hacetinin de bitmesini bekle!

¹⁷ Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.VII, s.208, no:4201; Heysemî, *Mecmaü'z-Zevâid*, c.IV, s.541, no:7566; Abdürrezzak, *Musanef*, c.VI, s.194, no:10468; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kenzü'l-Ummâl, c.XVI, s.344, no:44837; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.III, s.34, no:1739.

Bu da şer'i bir şeydir. Hem tıbbi hem şer'î; çünkü hanımlarda birçok rahatsızlıkların bundan ileri geldiğini söylemişler.

Hangi şekilde olursa olsun, cinsi muamaleye teşebbüs edilir de ya rahatsızlık dolayısıyla ya da başka sebeplerle cinsi muamele yapılmadan ayrılırsa, ister meni inzal olsun, ister olmasın gusül vacip olur.

Allah cümlemizi affetsin... Tevfikât-ı samedâniyyesine mazhar etsin... Sevdiği ve razı olduğu kulların arasına kabul etsin cümlemizi inşaallah.

El-fâtihah!

Mehmed Zâhid KOTKU

14. 03. 1976 - İskenderpaşa Camii

(13 Rebîü'l-Evvel 1396)

[Bütün Mehmed Zahid KOTKU/ Hadis Derslerine PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

SERVER
Kürsü